

DE NÆSTE FIRE ÅR VIRKSOMHEDSPLANER FOR MUSEUM LOLLAND-FALSTER 2026 -2029

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	2
MLF VIRKSOMHEDSPPLAN 2026–2029	3
OM VP 2026–2029	5
SAMLINGSUDVIKLING	9
FORMIDLING – NYT MUSEUM	11
FORMIDLING – FOLKET VED FJORDEN	13
FORMIDLING – MUSEUM OBSCURUM	15
FORMIDLING – STIFTSMUSEET	16
FORMIDLING – DE GAMLE HUSE	18
FORMIDLING – REVENTLOW-MUSEET PEDERSTRUP	20
FORMIDLING – FORMIDLING I LANDSKABET OG OUTREACH	22
FORMIDLING – SKOLEUNDERVISNING	24
VIDENSUDVIKLING	27
STABSOPGAVER – MUSEETS BYGNINGER	30
HÆNGEPARTIER OG HASTEOPGAVER	33
ØVRIGE STABSOPGAVER	34
BILAG 1-4	35

Kære politikere

Hermed har vi fornøjelsen af præsentere den nye virksomhedsplan for Museum Lolland-Falster gældende for perioden 2026-2029.

Heri kan I orientere jer om, hvilke arbejdsopgaver, der venter museet i de kommende år.

Vi tør godt love, at der er spændende år og opgaver i vente.

God læselyst

Med venlig hilsen

Michael Fagerlund, formand
og Ulla Schaltz, direktør

MUSEUM LOLLAND-FALSTERS VIRKSOMHEDSPLAN 2026-29

På de næste sider præsenterer vi Museum Lolland-Falsters arbejdsplaner for de næste fire år, altså for perioden 2026-2029. Denne arbejdsplansperiode er blot en del af de langsigtede planer vi i år beskriver i vores strategi papir *Next Step 2035*, som er under revision.

Museet har gang i en række store projekter, som tager afsæt i tiden lige efter museets sidste kvalitetsvurdering i 2015. Det er projekter som fuldføres i denne planperiode, og den arbejdsplan, der følger efter. Langsigtet udvikling af museer tager mange år, især fordi, det som regel betyder, at ekstern finansiering skal fremskaffes.

Således er det også med de tre store udviklingsprojekter, som beskrives i dette dokument, nemlig det nye magasin på Europavej, formidlingscenteret i Havnebygningen i Nakskov og det nye museum på havnen i Nykøbing Falster. Men også museets planlagte forskningsprojekter og udstillinger kræver ekstern finansiering. Derfor er museumsarbejde også lig med projekter med egen økonomi og som af og til må opgives på grund af manglende finansiering. Men heldigvis har Museum Lolland-Falster en god statistisk, når det gælder fondssøgning.

Det er vores ambition i den kommende virksomhedsplansperiode at komme i mål med de tre store projekter, men også at udvikle nye og kommende ambitiøse projekter. Der vil derfor være fokus på de tre store projekter i denne virksomhedsplan.

Som bilag til denne virksomhedsplan findes bilag, som er forkortelser og præciseringer af længere dokumenter enten om dannelse, formidling, samlingsudvikling og vidensudvikling eller forskning om man vil.

MUSEUM LOLLAND-FALSTER I OVERORDNEDE 2025 TAL:

Udstillingssteder besøgende:

Museum Obscurum i Nykøbing **21.038**

Stiftsmuseet i Maribo **3.604**

De Gamle Huse i Maribo **19.198**

Reventlow Museet på Vestlolland **5.669**
og fra sommeren 2026 Havnebygningen
i Nakskov

Antal medarbejdere: 53 styk

Total omsætning: 50 mio.

Antal bygninger museet ejer: 28 ink. De
Gamle Huse.

OM VIRKSOMHEDSPLAN 2026-2029

Museum Lolland-Falsters virksomhedsplan 2026-2029 er koblet tæt sammen med museets strategipapir Next Step 2035, som er under revision.

VP 2026-2029 vedtages af museets bestyrelse og fremsendes derefter til orientering til hovedtilskudsyderne, som er Slots- og Kulturstyrelsen, Guldborgsund og Lolland kommuner.

I denne virksomhedsplan løftes blikket frem mod 2030.

På den måde har museets medarbejdere og bestyrelsen markante pejlemærker i deres arbejde med at indsamle og udvikle museets samling, vidensudvikling og formidling af kulturarv og historie på Lolland-Falster.

Virksomhedsplan 2026-2029 indeholder museets visioner og strategier for de kommende fire år. Planerne indeholder mål og delmål for museets arbejde med de store projekter omhandlende nyt museum i Nykøbing Falster, nyt magasin i Maribo og formidlingscenter i Nakskov samt de fem udstillingssteder som er Museum Obscurum, De Gamle Huse, Reventlow-Museet Pederstrup, Stiftsmuseet og Porten til Fjorden (formidlingscentret i Nakskov), outreach, skoleundervisning og museets forskning.

Planerne er udarbejdet af museets ledelse og medarbejdere. Det overordnede fokus i den firårige arbejdsplan er brugernes og målgruppernes udbytte af museumsbesøget. Det perspektiv indgår i alle vores strategier og understrategier samt øvrige arbejde. Det samme kan siges om bæredygtighed, både hvad angår klimaet og økonomien. Museet har et team, som arbejder målrettet på kunderejsen, altså publikums oplevelse af museerne, når de besøger os, men også hvordan de finder os.

VIRKSOMHEDSPLAN MED AFSÆT I DEN NYE MUSEUMSLOV

Den første januar 2025 trådte den nye museumslov i kraft efter et par års intensivt arbejde. Med reformen er de tidligere fem museumssøjler (indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling) nu reduceret til tre indbyrdes afhængige opgaver, som indholdsmæssigt favner de gamle fem søjler, men nu i et mere udviklingsorienteret perspektiv:

- Gennem **samlingsudvikling** skal museerne sikre, at samlingerne er i den bedst mulige bevaringstilstand og for svarligt opbevaret. Det er vigtigt, at museerne udvikler deres samling, så samlingen hele tiden er relevant.
- Gennem **formidling** skal museerne arbejde for, at flere borgere i fremtiden vil besøge museerne og få en ny forståelse for og et nyt perspektiv på sig selv og samfundet.
- Gennem **vidensudvikling** skal museerne løbende generere ny viden om vores fælles kultur og naturarv til gavn for alle borgere.

Tilskudsstrukturen for statstilskuddet ændres også. Tilskuddet til det enkelte museum kan sammensættes af tre grupper tilskud. Alle museer får et grundtilskud, som fastsættes efter hvilken af de fem kategorier af museer, er blevet indplaceret i. Museum Lolland-Falster er placeret i kategori 2 med et årligt tilskud på 2,5 millioner kroner. Det er i 2026 fremskrevet til 2.616.000 kroner.

En del af statstilskuddet afsættes via den såkaldte incitamentsstruktur. Det er kun de museer, der præsterer i den øverste halvdel, som kan få andel i denne pulje.

Incitamentstilskuddet fordeles på fire parametre: besøgstal, børnebesøgstal, evnen til at tjene penge (herunder lokalt tilskud, fonde og billetsalg) og antallet af forskningspublikationer.

I 2026 får Museum Lolland-Falster følgende andele af incitamentsstrukturen:

- antal af gæster 153.567 kr.
- antal af børn 153.567 kr.
- egen indtjening 153.567 kr.
- forskning 623.131 kr.

I alt 1.083.832 kr.

Endelig er der afsat en pulje til uddeling efter politiske prioriteter. Den er oprettet, så ingen museer kommer til at tabe nævneværdige beløb i statstilskud i forbindelse med overgangen til den nye museumslov. Her får Museum Lolland-Falster 4.290.568 millioner kroner, hvilket er et relativt højt beløb i den danske museumsverden. Dertil kommer de øvrige tilskud fra Guldborgsund og Lolland Kommuner samt entre, butik, salg af ydelser og den arkæologiske virksomhed.

Det er med andre ord en helt andet måde at tænke det tidligere meget statiske statstilskud. Dertil kommer, at der nu både kan tildeles statsanerkendelse og dermed statsstøtte til nye museer, og den kan også fratages, hvis ikke museet lever op til mindst 10.000 gæster pr. år, 4 millioner i indtjening både egen indtjening og tilskud og en forskningsartikel på tre år. Det er kriterier, som Museum Lolland-Falster til fulde opfylder.

I virkeligheden passer den måde at opdele statstilskuddet meget godt ind i de prioriteringer, som Museum Lolland-Falster har haft i de senere år, hvor vi har arbejdet hårdt på at øge antallet af gæster, nå ud til flere børn, blive gode til at tjene egne penge samt forskning, hvilket er resultatet af de store udgravninger forud for anlæggelsen af Femern tunnelen.

Vi fortsætter sådan set bare vores gode arbejde, men virksomhedsplanen bygges lidt anderledes op, så den tilpasses museumslovens tre opgaver: samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling.

Her er det vitalt at sætte fokus på måden, hvorpå vi formidler på. Formidlingen skal være præget af fortællinger, som skaber en direkte og personlig tilgang til historien. Kilder og genstande fortæller og iscenesætter historien. Vi skal stå ved, at vi selv er en del af historien og være meget mere personlige i vores formidling. Enhver formidling skal starte med at fortælle, hvorfor det er vigtigt at fortælle dette.

Genstandene og kilderne får her en vigtig rolle. De er primære kilder til historien, og de bliver nærværende, når de sættes i denne ramme. I det transformative museum, vi ønsker at være, er genstandene centrale kilder og uundværlige. Gennem mødet med autentiske genstande og museumsfolk skabes de besøgendes interesse for at reflektere over det, de har oplevet. Denne refleksion skal vi understøtte, så den rækker ud over besøget og ind i folks hverdag. Vidensudvikling er bindemidlet mellem formidling og museets samling og verden udenfor. Udvikler vi ikke ny viden, bliver samlingen grundlæggende set passiv og overflødig og formidling bliver reduceret til reproduktion af kendt/gammel viden.

Vi har formuleret det i tre pejlemærker for vores arbejde på museet:

IDENTITET

Museum Lolland-Falster formidler øernes fælles fortid til borgerne og bidrager i væsentlig grad til paletten af vigtige kulturtilbud i de to kommuner. Vi er med til at give borgerne stolthed over vores egn. Museets fortælling om Lolland-Falsters rige kulturarv og spændende historie er billedet på den stolthed og glæde, vi som borgere med rette kan have over Lolland-Falster.

DANNELSE

I en tid, hvor alle taler om kompetencer, er det vigtigt at skelne mellem kompetencer og dannelse. Viden om fortiden er et dannelsesprojekt, som skaber erkendelse af sammenhænge, der rækker ud over den enkeltes egen tid, horisont og behov. Dannelse danner også en modvægt til tidens jeg/mig-kultur.

Vi er meget bevidste i vores formidling om, at dannelse skaber myndige borgere, som træffer kvalificerede beslutninger. Således er dannelse en væsentlig forudsætning for et velfungerende demokrati.

MUSEUM FOR ALLE

Museum Lolland-Falster står for kvalitet. Vi er fagligt ambitiøse, og vi åbner os ud mod omverdenen og byder den indenfor. Ligesom vi kommer ud med aktiviteter der, hvor borgerne er. Vi er i øjenhøjde med alle, når vi formidler, og vi gør vores fælles fortid forståelig og vedkommende for alle, også dem, som normalt ikke bruger kulturtilbud. Museet har lavet et dannelsesmanifest, som beskriver museets arbejde med dannelse. Det ligger i bilagene.

En psykisk syg, men enevældig konge. Mange kappedes om at regere gennem ham. Først livlægen Struensee, som mistede hovedet i 1772.

Dernæst kongens stedmor, enkedronning Juliane Marie.

Men i 1784 greb nye kræfter magten ved et kup, anført af den 16-årige kronprins Frederik. Bag ham stod en kreds af unge, veluddannede og ambitiøse adelige: Christian og Ludvig Reventlow, Ernst Schimmelmann og Andreas Bernstorff. I familie med hinanden på kryds og tværs og del af den samme vennekreds. Opfyldt af tidens nye tanker om at sætte mennesket fri, om at forandre og forbedre, sætte kredsen sig på tunge regeringsposter.

Det blev begyndelsen på en periode med store og vigtige reformer, som siden er blevet hyldet.

... ELLER DRØMMEN OM MAGT

MEN menneskets frihed skulle indordnes i enevældens ramme. Alle borgere var stadig et tandhjul i den enevældige stats store maskineri.

Lighed mellem mennesker var aldrig målet. De nye magthavere var som adelige opfyldt af en tro på, at deres ret til magten var en selvfølge. De troede på Enevælden og så sig selv som dens hjælpere – ikke som demokratiske forkæmpere. Friheden kom med begrænsninger.

Når du er færdig i dette rum, skal du gå til venstre ind i den lille stue.

SAMLINGSUDVIKLING

Det har været længe undervejs, men nu er det et faktum, at samtidig med, at vi flytter ind på museets nye magasin på Europavej 14 i Maribo, tages hul på VP 2026-2029. Det er en højt prioriteret opgave, og den vil strække sig længere ud i fremtiden end denne virksomhedsplan.

I 2025 planlagde vi procedure og tidsplan for indflytningen. Det er en kæmpe opgave at flytte museets meget store samling ind på det nye lavenergimagasin med plads til 4000 kubikmeter genstande. Undervejs i indflytning får magasinteamet hjælp af museets håndværkere og museumsinspektører.

Siden Slots og Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering i 2015 har en gruppe medarbejdere arbejdet med projektet Samlingen for Fremtiden, hvor samlingen er gennemgået med henblik på at få alt registreret og ikke relevante dele kasseret. Projektets udestående opgaver i forhold til kassation og registreringsefterslæb indlejres i indflytningsprocessen.

Derudover er det ambition at påbegynde og så vidt muligt afslutte en række delprojekter:

- Digitalisering af den resterende del af museets foto-samling
- Digitalisering af detektorfund
- Gennemgang og oprydning i Nykøbing Falsters Lokalhistoriske Arkiv samt museets egne arkivalier

Hovedaktiviteter 2026-2029:

- Indflytning på nyt magasin, herunder afrensning af genstande for blandt andet skimmelsvamp
- Afslutning af Samling for fremtiden
- Udarbejdelse af bevaringsplaner og værdiredningsplaner for magasinet og museets udstillingssteder

OM MUSEETS SAMLING

Museum Lolland-Falsters samling af genstande, arkivalier, fotos med mere er hjørnестenen i udforskningen og formidlingen af Lolland-Falsters historie og kulturhistoriske udvikling. Museets nuværende samling er resultatet af mere end 125 års indsamlingsarbejde. Som sådan afspejler samlingen ikke kun forskellige tiders indsamlingsprioriteter i forhold til emner, men også det generelle skift i tilgangen til indsamling over tid, som karakteriserer museumssamlinger i Danmark.

Sideløbende med det indsamlingsmæssige paradigmeskifte har de faglige krav til samlingerne ændret sig. De er skærpet i takt med, at museerne blev professionaliserede. I dag er genstandens proveniens mindst lige så vigtig som selve genstanden, altså de oplysninger om oprindelse, ejerforhold og brug, der gør det muligt at sætte genstanden ind i en kulturhistorisk sammenhæng.

Det er det kulturhistoriske perspektiv, som giver genstandene i museets samling deres særlige fortællekraft og udsagnsværdi såvel formidlings- som forskningsmæssigt. De er det fokus, Museum Lolland-Falster kommer til at lægge i fremtiden på samlingsarbejdet. Museets mål med samlingsarbejdet er beskrevet i samlingsmanifestet, som ligger i bilagene.

FORMIDLING

ET NYT MUSEUM LOLLAND-FALSTER – EN DEL AF BASTEBROHUSET

Bastebrohuset skal efter planen åbne i 2030. Bastebrohuset er navnet på et 8.000 kvadratmeter stort nybygget hus, som placeres centralt på havnen i Nykøbing Falster. Her kommer Museum Lolland-Falster til at bo sammen med Biblioteket, Billedskolen og Frivilligscentret. Til sammen skal de fire institutioner skabe det femte element, som står for kvalitetsaktiviteter på tværs af institutionerne til glæde for borgerne. Museum Lolland-Falster etablerer nye udstillinger, butik, kontorer og værksted i Bastebrohuset. De nye udstillinger fortæller om Lolland-Falsters historie set i lokalt, nationalt og i et Østersøperspektiv. Udstillingerne kan opleves separat og vil blive skiftet enkeltvis hvert andet år. Det nye museum skal give borgere og turister gode oplevelser gennem formidling af de skelsættende historier om Lolland-Falster. Udstillingerne skal være relevante og tankevækkende, og de besøgende får en oplevelse, som gør, at de reflekterer over besøget og vores historie. Museet vil således bidrage til livslang læring og dannelse.

Bastebrohuset vil også rumme arbejdspladser til en del af museets medarbejdere, da det er vigtigt, at museets medarbejdere er tæt på vores brugere.

NYT MUSEUM

Museum Lolland-Falsters aktiviteter åbner for oplevelse, indsigt, dannelse og refleksion og giver folk identitet og perspektiv på deres liv, fortid, nutid og fremtid. Museet skal være porten til nutidens og fremtidens Lolland og Falster. Det er hos os, den besøgende møder koncentratet af vores øer, og bliver klogere på sig selv og deres medmennesker.

Lolland-Falster har en central placering midt mellem Nordeuropa og er porten mellem Norden og kontinentet. Denne beliggenhed og de gode dyrkningsforhold har gjort Lolland-Falster til et rigt og vigtigt område i danmarkshistorien. Vores historie på Lolland-Falster er en del af Østersøområdets historie. Denne historie vil vi gerne fortælle i en ny museumsbygning, beliggende i Nykøbing Falster.

Ved indgange til 2026 er finansieringen af museets del af bygningen på plads. I 2026-2027 skal der ansøges fonde til selv udstillingerne.

Bastebrohuset bygges i samarbejde mellem Guldborgsund Kommune og Museum Lolland-Falster. Kommunen bliver dog samlet bygherre. Museet står selv for indretningen af museets andel og ikke mindst udstillingerne.

I begyndelsen af 2026 påbegyndes arbejder med udbudsmateriale på rådgiverdelen og derefter konkurrenceprogrammet for Bastebrohuset, herunder også museets del.

Sideløbende arbejder museet med at forberede udbudsmateriale og konkurrenceprogram til udstillingsudviklingen. I andet halvår

af 2026 nedsættes desuden de 3-5 udstillingsgrupper, som skal udvikle indholdet til udstillingerne, og senere på året afholdes der designkonkurrence og en designpartner til udstillingerne udvælges.

HOVEDAKTIVITETER 2026:

- Primo 2026: Videreudvikling af udbudsmateriale og konkurrenceprogram på bygningen
- Ultimo 2026: Arkitektkonkurrence på bygningen
- I andet halvår 2026: Nedsættelse af udstillingsgrupper og igangsættelse af udstillingsudvikling. Der tages fat på at indkredse manglende viden og laves en plan for indsamling af viden
- Medio 2026: Udarbejdelse af udbudsmateriale og konkurrenceprogram

HOVEDAKTIVITETER 2027:

- Hele 2027: Indholdsproduktion til udstillingerne, herunder manglende forskning og vidensindsamling
- Hele 2027: Projektering af bygning
- Hele 2027: Projektering af udstilling påbegyndes (i samarbejde med designpartner)
- Medio 2027: Designkonkurrence på udstillinger og udvælgelse af designpartner

HOVEDAKTIVITETER 2028:

- Hele året: Projektering af udstilling.
 - o Endeligt design fastlægges
 - o Indhold planlægges og kurateres
 - o Research/forskning udføres

- o Tekstproduktion
 - o Genstande sendes til konservering
 - o Udbud på udstillingselementer
- Hele året: Påbegyndelse af byggeriet af Bastebrohuset

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Hele året: Anlæg, opbygning og indretning af Bastebrohuset
- Hele året: Opbygning og indretning af udstillinger
- Ultimo 2029: Test og aflevering af udstillinger
- Ultimo 2029 og ultimo 2030: Åbning af Bastebrohuset og de nye udstillinger

FORMIDLING

FOLKET VED FJORDEN - NAKSKOV

MUSEUM LOLLAND-FALSTER I HAVNEBYGNINGEN I NAKSKOV

Siden 2020 har Museum Lolland-Falster arbejdet på at etablere formidling af Nakskov Fjord i den gamle havnebygning på Honnørkajen i Nakskov. Her skal museet gennem udstilling, infocenter, decentrale formidlingssteder og aktiviteter fortælle Nakskov Fjords historie til lokale og turister. Det kommer til at ske i samarbejde med lokale aktører omkring fjorden. Museet skal drive Havnebygningen og sørge for, at husets aktiviteter, bliver koordineret.

Projektet har i denne virksomhedsplan følgende mål: 25.000-30.000 årlige besøgende i Folket ved Fjorden, 8.000 solgte billetter pr. år til udstillingen og 5.000 – 10.000 deltagere i aktivitetsprogrammets tilbud.

Der ydes driftsstøtte fra Lolland Kommune til projektet og udviklingsstøtte fra Nordea-fonden og A. P. Møller fonden.

Ultimo februar 2025 blev fundraising-processen succesfuldt afsluttet med en bevilling på cirka 10,3 millioner kroner fra Nordea-fonden, der bringer det samlede finansieringsramme for projektet op

på cirka 16.8 mio. kr. Det øvrige beløb er dels midler fra A.P. Møller fonden, driftstilskud fra Lolland Kommune og egenfinansiering fra museets side.

I perioden 2026-2029 realiseres projektet, der omfatter etablering af en udstilling med velkomstområde (*Fjord*) i havnebygningen på Honnørkaj i Nakskov, tre infosteder/katapulter i fjordlandskabet samt et 3-årigt aktivitetsprogram (*Folket ved Fjorden*).

Den 1. januar 2026 modtager museet det første fulde årlige driftstilskud til Folket ved Fjorden fra Lolland Kommune.

Den 23. februar 2026 afsluttes istandsættelsen af den del af havnebygningen, der skal rumme *udstilling og velkomstområde*.

HOVEDAKTIVITETER 2026:

1. halvår 2026
 - Etablering af udstilling og velkomstområde
 - Etablering af det første infosted
 - Forberedelse af opstart af aktivitetsprogram
 - Evalueringsforløb påbegyndes
 - Plan for events med mere i 2027-2029 (uden for aktivitetsprogrammet)
 - Udvikling af 3-årigt dannelsesrygsækforløb
 - Markedsføring forud for åbning af Folket ved Fjorden

Medio 2026

- Åbning af Folket ved Fjorden

2. halvår 2026
- Folket ved Fjorden er i drift
 - Aktivitetsprogram er påbegyndt
 - Dannelsesrygsækforløb
 - Evalueringsforløb kører

HOVEDAKTIVITETER 2027-2028:

- Folket ved Fjorden er i drift
- Etablering af tre infosteder
- Aktivitetsprogram forsætter
- Dannelsesrygsækforløb
- Evalueringsforløb fortsætter
- Events m.m. uden for aktivitetsprogrammet

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Folket ved Fjorden er i drift
- Aktivitetsprogrammet afsluttes
- Dannelsesrygsækforløb
- Evalueringsforløb afsluttes og afrapporteres
- Events m.m. uden for aktivitetsprogrammet
- Udvikling og evt. fondsmidler til nye formidlingsinitiativer inden og uden for havnebygningen

FORMIDLING

MUSEUM OBSCURUM - NYKØBING FALSTER

MUSEUM OBSCURUM

I 2017 blev den gamle byudstilling taget ned og Falsters Minder omdannet til Museum Obscurum - en udstilling, som fylder hele museet, og hvor vi formidler tro, overtro og "fake news" på en anderledes måde.

Museum Obscurum er blevet vel modtaget, og er besøgt af målgrupper, som vi ikke har set før på museet. Udstillingen fik Historiske Dages fornyelsespris i 2018. Museet har et stigende besøgstal med mere end 15.000 gæster om året, og målet er at holde det besøgstal. Museum Obscurum har åbent hele året, dog undtagen januar.

Museum Obscurum har igennem de senere år haft et stigende antal gæster, til trods for at der faktisk ikke er ændret ved den faste udstilling. Hen over året produceres mindre særudstillinger med tilhørende aktiviteter og events. Da fokus i de kommende år vil være på de tre store projekter, nemlig magasinindflytning, Nyt museum og Folket ved Fjorden, så udvikles der ikke yderligere på Museum Obscurum, men aktivitetsniveauet holdes, omend særudstillingerne for så vidt muligt genbruges og vedligeholdelse udføres.

HOVEDAKTIVITETER 2026:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Istandsættelse af trappe

HOVEDAKTIVITETER 2027:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2028:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

FORMIDLING

STIFTSMUSEET - MARIBO

STIFTSMUSEET

Det gamle museum på Banegårdspladsen blev indviet i 1890. Det rummer i dag fire udstillinger, som hver især er brikker i en fortælling om Lolland-Falsters historie og kultur. I disse år vises følgende udstillinger på Stiftsmuseet: LOLA, HAV, OMG (Oh My God) og STORM. Museet har cirka 3.000 gæster om året, og målet er at fastholde dette antal. Museet er primært åbent i ferier og i sommermånederne. Skoleklasser har mulighed for at se museet.

Da vi i denne planperiode fokuserer på åbning af Folket ved Fjorden, indflytning på nyt magasin samt realisering af nyt museum, udvikles der ikke nye formidlingstilbud på Stiftsmuseet. De eksisterende fire udstillingstilbud og de tilknyttede aktiviteter bibeholdes. Dog kan det blive aktuelt at nedtage Lola i forbindelse med opbygning af udstillinger i det nye museum.

Hen imod slutningen af virksomhedsplanperioden vil vi arbejde for nyt indhold i den gamle museumsbygning.

Denne virksomhedsplansperiodes indhold:

- Vinterferieaktiviteter
- Sommeromvisninger
- Efterårsferieaktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2026:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2027:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2028:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

1. Flint, Ca. 4000-3500 f.v.t.

2. Resten af en sloten økse genbrugt som flintblok, Ca. 4000-3500 f.v.t.

3. Benmørel, Ca. 1080-850 f.v.t.

4. Skjold, Ca. 4200-3500 f.v.t.

5. VENTRI Werkzeugfunde

FORMIDLING

DE GAMLE HUSE - MARIBO

DE GAMLE HUSE

De Gamle Huse er frilandsmuseet i Maribo, som fylder 100 år i 2027. Museet viser byggeskik og dagligliv på landet på Lolland-Falster fra tiden efter reformationen til 1920'erne. Museet danner rammen om flere aktiviteter og begivenheder hen over året. Det er det store damptræf, håndværkerdag, Naturens uge, sommersjov og en masse skolebesøg. Museets butik rummer desuden en af indgangene til Naturlandet.

Mens vi arbejder med magasin, Folket ved Fjorden og nyt museum kommer der ikke til at ske nye ting, men der tages hul på arbejdet med at videreudvikle De Gamle Huse i sidste del af virksomhedsplansperioden. Det er målet at fastholde de cirka 18.000 gæster, der hvert år besøgte museet i tidsrummet 1. maj til og med uge 42.

De nuværende formidlingstilbud og aktivitetsniveauet fastholdes. Der vil fortsat være fokus på udvikling af kundeoplevelsen/-rejsen inden for den eksisterende ramme. Det er fortsat ambitionen, at De Gamle Huse skal udvikles til at være en større publikumsattraktion i den næstkommende virksomhedsplanperiode. I 2026-2029 (primært i den sidste halvdel af perioden) afsættes ressourcer til

udviklingsarbejdet, som blandt andet omfatter revision af den eksisterende helhedsplan samt etablering af et netværk med skandinaviske frilandsmuseer med henblik på projektudvikling.

HOVEDAKTIVITETER 2026:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Dannelsesrygsæk – 1. halvår 2026

HOVEDAKTIVITETER 2027:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Fejring af museets 100-års fødselsdag

HOVEDAKTIVITETER 2028:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Udvikling af DGH, som attraktion frem imod næstkommende virksomhedsplanperiode

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Udvikling af DGH, som attraktion frem imod næstkommende virksomhedsplanperiode samt fundraising

MÅLSÆTNING:

- Fastholdelse (som minimum) af det eksisterende besøgstal
- Udvikling og fundraising frem imod næstkommende virksomhedsplanperiode

FORMIDLING

REVENTLOW-MUSEET PEDERSTRUP

REVENTLOW-MUSEET PEDERSTRUP

Reventlow Museet Pederstrup med tilhørende park og ridehus har hørt under Museum Lolland-Falster siden sommeren 2010. Det er fint herregårdsmiljø med udstilling og Cafe Frederikke i hovedbygningen samt mulighed for skiftende udstillinger i Ridehuset. Reventlow-Museet Pederstrups medarbejder forsker i og formidler flere forskellige aspekter af herregårdslivet i Danmark med afsæt i CDF Reventlows arbejde og familie. Der er ca. 5.000 gæster om året, i perioden juni, juli og august. Målet er at holde det tal. Videreudvikling af Reventlow-Museet tager museet for alvor fat på i den sidste del af denne virksomhedsplansperiode.

I perioden 2026-2029 har etablering og åbning af Folket ved Fjorden, indflytning på nyt magasin samt realisering af nyt museum 1. prioritet. Med det som udgangspunkt afsættes der primært ressourcer til at afslutte igangværende projektet samt fortsættelse af eksisterende formidlingstilbud og til cafédrift.

I løbet af virksomhedsplanperioden ønsker vi at flytte café, billet-salg og butik fra hovedbygningen til Ridehuset samt at etablere et flere formidlingstilbud i Ridehuset. I den sidste halvdel af virksomhedsperioden afsættes ressourcer til udvikling af

Reventlow-Museet som publikationsattraktion, hvor parken indgår i en helhedsoplevelse. Udviklingsarbejdet vil omfatte en revision af den eksisterende helhedsplan, energirenovering af hovedbygningen samt det ikke afsluttede projekt Empirens Interiør.

HOVEDAKTIVITETER 2026:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Afslutning af projektet Dansk kulturarv i US Virgin Islands

HOVEDAKTIVITETER 2027:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter

HOVEDAKTIVITETER 2028:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Udvikling af Reventlow-Museet som attraktion frem imod næstkommende virksomhedsplanperiode
- Indretning af café, billetsalg og butik i vaskehuset

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Eksisterende udstillingstilbud og aktiviteter
- Udvikling af Reventlow-Museet som attraktion frem imod næstkommende virksomhedsplanperiode samt fundraising

MÅLSÆTNING:

- Fastholdelse (som minimum) af det eksisterende besøgstal
- Udvikling og fundraising frem imod næstkommende virksomhedsplanperiode

... OPVARTET FRA MORGEN TIL AFTEN

40% af verdens befolkning lever i lande, hvor der er en stor forskel mellem den økonomiske og sociale situation i morgen og i aften. Mange af disse lande er udviklingslande. Hvis vi ikke gør noget, vil situationen blive endnu værre.

Det er derfor vigtigt, at vi gør noget for at sikre, at alle mennesker har adgang til de samme muligheder for at leve et godt liv.

FORMIDLING

FORMIDLING I LANDSKABET OG OUTREACH

TURE I LANDSKABET OG OUTREACH

Museum Lolland-Falster har en lang tradition for at formidle i landskabet. Det er ofte i form af guidede ture, men kan også være skiltning eller deltagelse i aktiviteter og events. Et eksempel kan være deltagelse i Dølle Fjelde Musse markedet eller Kulturdagen i Nakskov. Museets outreach er de projekter, hvor vi når ud til særlige målgrupper via forskellige programmer. Det kan være vores Rødder projekt med besøg i statsfængslet.

FORMIDLING I LANDSKABET

I 2026-2029 prioriteres primært ressourcer til afvikling af det 3-årige aktivitetsprogram, som er en del af Folket ved Fjorden ved Nakskov Fjord. Derudover tilbydes færdig udviklede og gennemtestede landskabsture og byvandring til lokale borgere, der ønsker kendskab til deres hjemegn samt turister på udkig efter oplevelser. Antallet af landskabsture og byvandring i 2026 fastsættes med udgangspunkt i 2025 og tilpasses de efterfølgende år i forhold til den faktiske efterspørgsel.

OUTREACH

I perioden 2026-2029 gennemføres og afsluttes de igangværende outreachprojekter Rødder, Kultur-Mycelium samt Ind på Museet. Desuden gennemføres outreach tilbud under aktivitetsprogrammet, som er en del af *Folket ved Fjorden*.

I løbet af virksomhedsplanperioden evaluerer vi løbende på gennemførte outreach-projekter og forløb med henblik på udvikling af nye initiativer i samarbejde med såvel kendte og nye samarbejdspartnere.

HOVEDAKTIVITETER I 2026:

Formidling i landskabet

- 5-10 landskabsture
- 10-20 Byvandring

Outreach

- Rødder – afslutningsseminar og afrapportering
- Kultur-Mycelium – afvikling af aktiviteter og afslutning af projektet
- Ind på museet – afvikling af aktiviteter og afslutning af projektet
- Afvikling af tilbud under aktivitetsprogrammet, som er en del af *Folket ved Fjorden*

HOVEDAKTIVITETER I 2027:

Formidling i landskabet

- 5-10 landskabsture
- 10-20 Byvandring

Outreach

- Afvikling af tilbud under aktivitetsprogrammet *Folket ved Fjorden*, som er en del af *Folket ved Fjorden*

HOVEDAKTIVITETER I 2028:

Formidling i landskabet

- 5-10 landskabsture
- 10-20 Byvandring

Outreach

- Afvikling af tilbud under aktivitetsprogrammet *Folket ved Fjorden*, som er en del af *Folket ved Fjorden*

HOVEDAKTIVITETER I 2029:

Formidling i landskabet

- 5-10 landskabsture
- 10-20 Byvandring

Outreach

- Afvikling af tilbud under aktivitetsprogrammet *Folket ved Fjorden*, som er en del af *Folket ved Fjorden*

FORMIDLING

SKOLEUNDERVISNING

DANNELSESRYGSSÆK OG ANDRE SKOLEFORLØB

Museum Lolland-Falster har tradition for at udarbejde og gennemføre en række tilbud til skoleklasser, specialklasser og dagtilbud. Museet er med i Dannelsesrygsækken og har i de senere år haft alle Sydhavsøernes 7. klasser til undervisning om Frihed på Reventlow-museet Pederstrup. Der tilbydes undervisningsforløb på alle udstillingssteder og museets formidlingsmedarbejdere rykker også gerne ud på skoler eller i landskabet, lige som der også arbejder specialforløb for skoleklasser og daginstitutioner. Skolerne kan også sagtens selv besøge museets afdelinger. Det er gratis, skal museets medarbejdere undervise koster det et beløb, dog undtaget Dannelsesrygsækken, som betales af kommunerne. Generelt har alle børn og unge gratis adgang i henhold til museumsloven.

Ved hjælp af Dannelsesrygsækken har museet fat i en meget stor andel af skoleklasserne på Lolland-Falster. Der er, anslået, cirka 350 skoleklasser på Lolland-Falster.

	2022	2023	2024	2025
Hvor mange hold fra daginstitutioner har deltaget i museets formidlingsaktiviteter i sidste kalenderår?	7	7	13	9
Hvor mange grundskoleklasser har deltaget i museets undervisningsaktiviteter i sidste kalenderår?	161	172	159	239
Hvor mange klasser fra ungdomsuddannelserne har deltaget i museets undervisningsaktiviteter i sidste kalenderår?	15	9	26	26

I perioden 2026-2029 vil fokus fortsat være undervisning og læringsoplevelser af høj kvalitet til børn og unge, som bidrager til deres demokratiske dannelsesprocesser, med afsæt i konkrete fortællinger fra deres lokalområder.

Ud over udvikling af et nyt dannelsesrygsækforløb samt undervisningsmateriale til Folket ved Fjorden samt aktivitetsprogrammet *Folket ved Fjorden*, udarbejdes tilbud i relation til det nye museum. Desuden vil de tilbud udviklet til grundskolens indskoling og mellemtrin i 2024/2025 være tilgængelig i virksomhedsplanperioden. Ligesom skolepraktik og gymnasieforløb tilbydes efter behov.

Dannelsesrygsæk

Der gennemføres 30-40 forløb for 4. klasser i De Gamle Huse á 3 timers varighed pr. klasse. Derudover påbegyndes udvikling af Dannelsesrygsækforløb forankret i det nye oplevelsescenter på Honnørkaj i Nakskov.

Skoletjeneste

Jævnfør målsætning om flere børn og unge på museet vil vi udvikle forskellige formidlingsinitiativer, herunder gratis skoleforløb i skoletjeneste regi. Her er især markedsføring en stor opgave i form af tryk af fysisk materiale og udkørsel til de konkrete lærere, herunder privatskoler. I relation til skoletjeneste, vil vi undersøge, hvordan vi kan arbejde med sociale beskrivelser, en guide til børn og unge med særlige behov. Vi har allerede udviklet grundformatet i De Gamle Huse, så vi skal se, hvordan det kan skaleres.

Skolepraktik

Museum Lolland-Falsters skolepraktik har været sat på vågeblus grundet tidspres og forhold i arkæologien, men forventes at være på et normaliseret niveau. Afhængig af de konkrete udgravninger og skolehenvendelser.

Gymnasieforløb

Med afsæt i Reventlow-Museet og materiale fra Dannelsesrygsækken har vi testet et forløb i regi af Rødder, som vi forsøger at drifte med midler under EU Direct via samarbejdspartner ved Guldborgs- und Bibliotekerne. Dertil ønsker vi at lave et fysisk handout at god kvalitet, som kan støtte et undervisningsforløb på Gymnasiet.

HOVEDAKTIVITETER I 2026:

- Dannelsesrygsæk – 350 grundskoleelever i De Gamle Huse - 1. halvår 2026
- Udvikling og gennemførelse af nyt dannelsesrygsækforløb i *Folket ved Fjorden* for 350 grundskoleelever – 2. halvår 2026.
- Udvikling af undervisningsmateriale til *Folket ved Fjorden*
- Udvikling af undervisningsmateriale til Søfartsmuseet i Nakskov (del af aktivitetsprogrammet *Folket ved Fjorden*)
- Skoletjeneste på museets øvrige besøgslokaliteter: skoleforløb både gratis på egen hånd samt på med inspektør.

HOVEDAKTIVITETER 2027-2029:

- Dannelsesrygsækforløb i *Folket ved Fjorden* for 700 grundskoleelever pr. år
- Skoletjeneste på museets øvrige besøgslokaliteter: skoleforløb både gratis på egen hånd samt med inspektør

VIDENSUDVIKLING

FORSKNING

Ikke mindst de store udgravninger som er gået forud for etableringen af Femerntunnelen, har givet Museum Lolland-Falster en stor mulighed for at sætte fokus på museets medarbejders forskning. Vi mener, at for at lave gode udstillinger, artikler i pressen opslag på SoMe med mere, skal vi udføre forskning og forholde os til andres forskning. I 2021 ansættede museet en forskningskoordinator, som har til opgave at udvikle museets forskning og fonds-ansøge til samme. Det har givet pote. I henhold til den nye museumslov skal et statsanerkendt museum for at fastholde sin statsanerkendelse udgive en forskningsartikel på 3 år. Museum Lolland-Falsters medarbejdere har alene i 2024 været forfattere på i alt 24 publikationer og de seneste 6 år på i alt 85 publikationer. Vi ligger altså langt over det forventelige og leverer masser af forskningsbidrag også set i forhold til museets størrelse. Ja, vi ligger faktisk i top 10, når det gælder antallet af forsknings publikationer. Museets mål med forskningen er beskrevet i forskningsmanifestet, som ligger i bilagene.

År	Antal Publikationer	heraf fagfællebedømt	Sum BFI-points	BFI-points per Publikation	SLKS-points	BFI rullende gennemsnit 3 år	BFI rullende gennemsnit 5 år	BFI-points sum 5 år	Sum BFI-points arkæologi	Sum BFI-points Nyere Tid	Sum BFI-points Bevaring/Museologi m.m.	Uni: Antal BFI-points	Uni: Sum 5 år
2021	11	7	16	1,5		10,5	6,3	31,5	14	0	2	6,2	13,5
2022	7	5	9	1,3		11,5	8,1	40,5	8	1	0	6,6	20,1
2023	23	18	25	1,1		16,7	13,1	59,5	22	2	1	16,2	36,3
2024	19	12	31	1,6	15	21,7	18,1	90,5	20	5	6	17,0	50,3
2025	19	10	20	1,1	10	25,3	20,2	101,0	20	0	0	6,9	53,0

I perioden 2026-2029 er museets vidensudvikling fokuseret på Lolland og Falsters kulturhistorie og museets genstandssamling. Prioriteringen af ressourcer sker ud fra to overordnede parametre, hvor det ene er, at vidensudviklingen skal kvalificere museets publikumsformidling – først og fremmest de kommende udstillinger i det nye museum – og det andet er at fastholde niveauet af fagfællebedømte forskningspublikationer.

En væsentlig forudsætning for sidstnævnte er, at der løbende udvikles og skaffes ekstern finansiering af forskningsprojekter.

Planlægning af vidensudvikling til kommende udstillinger følger tidsplanen for det nye museum.

I 2. halvår af 2025 udarbejdes plan for fagfællebedømte forskningspublikationer. Planen skal i første omgang omfatte 2026 og 2027, og den udbygges løbende for den resterende del af virksomhedsplanperioden.

HOVEDAKTIVITETER 2026:

- Cell-projektet Central Lolland's Landscapes understanding Human interactions and neolithic Landscapes igangsættes med bevilling fra Augustinus Fonden
- Planlagte forskningspublikationer
- Vidensudvikling til nyt museum
- Udvikling og fundraising af nye forskningsprojekter

HOVEDAKTIVITETER 2027:

- Planlagte forskningspublikationer
- Vidensudvikling til nyt museum
- Udvikling og fundraising af nye forskningsprojekter
- Udarbejdelse af katalog til Folket ved Fjorden
- Fremsendelse af projektforslag for Cell til Augustinus Fonden

HOVEDAKTIVITETER 2028:

- Planlagte forskningspublikationer
- Vidensudvikling til nyt museum
- Udvikling og fundraising af nye forskningsprojekter

HOVEDAKTIVITETER 2029:

- Cell-projektet afsluttes
- Planlagte forskningspublikationer
- Vidensudvikling til nyt museum
- Udvikling og fundraising af nye forskningsprojekter

STABSOPGAVER

MUSEETS BYGNINGER

MUSEETS BYGNINGER

Museets bygningsmasse er stor og dyr at vedligeholde. Den består for størstedelen af bevaringsværdige og fredede bygninger. Bygningerne er fra omkring middelalderen og frem og fordelt på museets adresser. Frilandsmuseet De Gamle Huse har en række huse med tilhørende haver og grønne arealer. Stiftsmuseet er ligeledes delvist omgivet af grønne områder og en større forplads. Museet ejer desuden klosterruinerne i Maribo. Murværket på klosterruinen i Maribo stabiliseres efter aftale med Slots- og Kulturstyrelsen. Til Pederstrup hører en hel park med tilhørende ridehus. I Nykøbing er der ligeledes mindre grønne områder. Museet har en aftale med Lolland Kommune, som yder et særligt tilskud til bygningsvedligeholdelse af Reventlow-Museet Pederstrup. Det gives desuden et beløb til pasning af parken, som museet køber Lolland Kommune til at passe.

Museet bygningsafdeling udfører også en lang række andre opgaver, blandt andet i opbygning af udstillinger og klargøring af vores udstillingssteder til sæsonen. Det er et meget ressourcekrævende arbejde at holde museets plus 25 bygninger, og derfor har muse-

ets ledelse arbejdet med en plan for, hvordan den fremtidige bygningsmasse skal se ud, og hvad den skal bestå af. Hele øvelsen har været, at museet kun skal eje bygninger – eller bebo bygninger – som har en egentlig funktion. Og i virkeligheden transformere den ældre bygningsmasse ind til en moderne og mere vedligeholdelsesfri bygningsmasse. Dog undtaget selvfølgelig Reventlow-Museet og De Gamle Huse. Men alene de to udstillingssteder kræver virkelig meget arbejde og ikke mindst en del fondssøgninger til f.eks. nyt tag på Ridehuset.

HOVEDAKTIVITETER 2026

Nakskov

- Nakskov 2030 udstillingsopbygning: Udearealer, butik og udstilling

Magasin

- Indflytning på Magasin og etablering af udendørsområder

Pederstrup

Hovedbygningen

- Fuge hovedtrappen, Omlægning af rygning på hovedbygning og maling af 24 vinduer på hovedet huset

Vaskehuset

- Vinduer repareres, maling af vinduer og udhæng på

- Parken**
- Vaskehuset
 - Hvide broer på vedligeholdes og der laves halvtag over containere

- De Gamle Huse**
- Skolegård etableres bag skolen, husenes døre og vinduer efterkittes og males. Der ordnes døre og vinduer i laden til værkstedet. Endelig skal møllehus tjæres

- Museum Obscurum/Czarens hus**
- Entre og trappeopgangen: Linoleum skiftes, væge males

OPGAVER 2027

Pederstrup

- Hovedhuset**
- Hovedet huset Maling af 24 vinduer, omlægning af rygning på hovedbygning, og der laves ny dør sydgavl

- Ridehuset**
- Kalkning af studeristald i ridehuset

De Gamle Huse

- Dele af taget på skolen skiftes, og der laves værksted
- Stiftsmuseet**
- Fugearbejde på Stiftsmuseet, trappeopgangen høvles af og sæbebehandles samt vægge males

- Museum Obscurum/Czarens hus**
- P-plads/skralde område ordnes. Muren rives ned og der funderes og opmures stolpe/halvvæg

OPGAVER 2028

- Nakskov**
- Udskiftning af udstillingselement

- Pederstrup**
- Maling af 24 vinduer på hovedbygningen, omlægning af rygning på hovedbygning, toiletter renoveres i Ridehuset, og museets entre flyttes til Ridehuset

- De Gamle Huse**
- Nyt tag (halmtækket) Anne hugmands hus og kalkning af mejeriet

- Museum Obscurum/Czarens hus**
- Toilet 2.sal. færgestrædet renoveres samt døre og vinduer i Czarens hus 23 stk. efterkittes og males

- Frisegade 40-45**
- Kalkning og mure repareres, det samme sker for

facaderne i nummer 43, skodder og dør olieres i nummer 43. Toiletter i bygningen opfriskes og ventilation skiftes

OPGAVER 2029

Pederstrup

- Toilet 2.sal opfriskes og fyrrum ordnes

Ridehuset

- De 8 skotrender repareres på Ridehuset

De Gamle huse

- Skotrender repareres, det samme skal rygning på Falstergården. Museets bygningers facader flises/ pudses og kalkes

HÆNGEPARTIER OG HASTEOPGAVER

HASTEOPGAVER

I forbindelse med at en række af museets bygninger sættes til salg, vil der skulle ryddes bygninger og fraflyttes til nye rammer. Det forventes at kunne klares inden for museets egen økonomi, men kan betyde forsinkelser på andre opgaver.

Disse opgaver er:

- flytning kontorer og tekøkken i Færgestrædet
- Flytning fra Frisegade 40-45
- Flytning fra Stiftsmuseet

HÆNGEPARTIER

Der er en række større efterslæb på vedligeholdelsesopgaver ophobet over årene, da de i sig selv er meget store. Det er i princippet drift og derfor svært at fondsøge til. Det forsøger vi dog, da bygningerne har kulturhistorisk værdig, men også fordi beløbene er så store, at de ikke kan trækkes ud af driftsbudgetterne.

- Nyt tag på Ridehuset på RMP Pederstrup – beløb ca. 4 mio. kr.
- Nye Termoruder på Stiftsmuseet 15 stk. – beløb ca. 600.000 kr.
- Nyt tag lade De Gamle Huse – beløb ca. 4 mio. kr.
- Møllevinger til møllen på De Gamle Huse – beløb ca. 1 mio. kr.

ØVRIGE STABSOPGAVER

Salg af bygninger

Museet ønsker i denne virksomhedsplansperiode at påbegynde processen med at få tilpasset museets bygningsmasse. Der er derfor i efteråret sat bygningskomplekset Frisegade 40-45 til salg. Skulle det lykkes at sælge de fire bygninger, så betyder det, at Frisegade 40 og 45 skal fraflyttes og medarbejdere flyttes til andre lokationer. Frisegade 43 og baghus lejes i en kortere periode.

Bæredygtighed - Grøn omstilling

I begyndelsen af 2026 afsender Museum Lolland-Falster en ansøgning om at komme på listen over Green Attraction. I første omgang ansøger vi kun om at blive Green Attraction på De Gamle Huse og Reventlow-Museet Pederstrup. Det betyder, at vi forhåbentlig kan gå ind i sommersæsonen 2026 som en Green Attraction. Da vi med tiden lukker både Museum Obscurum og Stiftsmuseet, tager vi ikke dem med i ansøgningen. Til gengæld ansøger vi om at få vores formidlingscenter i Havnebygningen i Nakskov med i certificeringsordningen efter det første fulde driftsår. Det vil sige, at vi sender ansøgningen afsted i efteråret 2027. Så burde Nakskov komme med i 2028.

Museets butikker og cafe

I denne virksomhedsplansperiode arbejdes der på, at museets butikker og cafe hæver omsætningen. Da de er meget afhængig af museets besøgstal, er det svært at sætte faste mål for perioden. Der arbejdes mod at cafeen og butikkerne som minimum kan bære afdelingens lønninger og materiale- og vareindkøb. Der arbejdes også på, at Cafe Frederikke bliver flyttet til Ridehuset 2028.

Hjemmeside og markedsføring

Museets vigtigste markedsføringskanaler er museets hjemmeside og SoMe profiler. Det er på disse platforme, at museet når længst ud til vores gæster. I 2026 opgraderes hjemmesiden og tilhørende webshop, hvor igennem der også sælges museumsbilletter og butiksvarer.

Hvert år inden sæsonstart udarbejdes markedsførings- og kommunikationsplaner for alle udstillingsstederne.

BILAG 1-4

SAMLINGSUDVIKLINGSMANIFEST

Museets samlinger som dannelsesaktør

Museets historiske samlinger skal ikke ses som støvede og passive genstande, men som levende størrelser, der kan fungere som aktive medspillere i dannelsesprocesser. Kulturhistoriske museums-samlinger kan med deres mangfoldighed, materialitet og historiske dybde bidrage til at udvikle dannelse i form af kritisk tænkning og kulturel bevidsthed og forståelse.

- Repræsentation

Museumsgenstande rummer fortællinger og perspektiver og i mødet mellem publikum og genstand opstår der en dialog mellem fortid og nutid. Mulighed for dannelse i form af refleksion over værdier, identitet, verdenssyn osv.

- Tilgængelighed

Ved at gøre museumssamlinger tilgængelige, om det er fysisk eller digitalt, bliver museet et fælles rum hvor alle kan møde kulturarven. Brugerinddragelse styrker ejerskab og den personlige dannelsesproces.

- Bæredygtighed

De tre bærende elementer indenfor museal samlingsudvikling - indsamling, registrering og bevaring – er interessante set i et dannelsesperspektiv fordi de lægger op til refleksion over mennesket rolle i verden og i fremtiden.

MESTRING

PERSPEKTIV

DELTAGELSE

Museet som Dannelsesaktør

Børn og unges stigende mistrivsel er symptomer på aktuelle samfundsudviklinger, hvor tempo og teknologi understøtter en performativ perfektionskultur mens krig og klimaforandringer skaber utryghed. Det kræver dannelse at navigere som menneske i denne virkelighed; en dannelse, som museet kan være med til at understøtte. Som museum nyder vi en høj grad af troværdighed i befolkningen. Det giver os en autoritet og et ansvar for at gøre fortidsfortællinger tilgængelige i relation til nutidsdilemmaer. Som dannelsesaktør stiller vi krav, skaber rum for kritisk samtale og udfordrer stærke agendaer ved at bringe museets kilder og viden i spil. Formålet er dels at sikre det kulturhistoriske perspektiv i samfundsdebatter og dels at forsikre den enkelte om tilhør: du er en del af historie, du er aldrig alene, mennesker har før overkommet vanskeligheder lig dem, vi står i nu.

MUSEUM
LOLLAND · FALSTER

MESTRING

Museet er som en alternativ social arena, hvor man kan øve sig i alt fra viden om fortiden og gamle håndværk, til den mere subtile adfærd og de koder, som vores sociale virkelighed også består af. Det er vigtige forudsætninger for at kunne mestre egen tilværelse og skabe et godt liv med perspektiv, så den enkelte kan finde lyst og mod til at deltage aktivt i samfundet.

PERSPEKTIV

Dannelse handler om at kunne perspektivere sin nutid gennem indsigt i fortiden, og se sin nære omverden i relation til den store Danmarkshistorie. På den måde vil vi vise at vores verden er foranderlig og historieskabt, så man også kan forestille sig, at den kan ændres. Perspektivering udvider det eksistentielle åndehul, ved at fremme beredskab over for undertrykkende normer og idealer.

DELTAGELSE

Aktiv deltagelse i fællesskaber og samfund er et vigtigt dannelselement. Den enkeltes lyst og mod til at deltage i samfundet forudsætter en følelse af tilhørsforhold, genkendelse og anerkendelse i både fortidige og nutidige fællesskaber. At se sig selv i en større sammenhæng, som rækker ud over enkeltindividet, bidrager til en følelse af meningsfuldhed og sammenhæng, af at have rødder i historien og at udfylde en plads i nutiden.

3 Dannelsesidealer

Ideal	Formål	Formidlingspraksis
<u>Mestring</u> af sociale og kulturelle koder og normer, der gør at man kan begå sig i det samfund man er en del af.	Formålet er at kunne mestre sit selv i samfundet, ved at opøve social adfærd, som knytter enkeltindivid til fællesskabet. Mestring sætter individet i stand til at træffe gode valg for sit eget liv og til at deltage aktivt i samfundet.	Vi ser museet som en alternativ social arena, som fungerer på andre præmisser end fx hjemmet, klassen eller arbejdspladsen. Her udfordres sociale hierarkier, her kan man diskutere emner, som man ellers ikke tager op. Med udgangspunkt i viden om fortiden fungerer museet dermed som en social øvelsesbane. At bevæge sig i museets rum sammen med andre; at afprøve gammeldags håndværk; at deltage i diskussioner; prøve kostumer; engagere sig i aktiviteter; tilegne sig viden – alt sammen er sociale aktiviteter, som er med til at opøve evnen til at agere og byde ind i et fællesskab. Derfor arbejder vi med at formidle kilderne og fortidens levede liv i front igennem æstetiske læreprocesser, som stimulerer sanserne, fordrer aktivitet og bringer kroppen i spil.
<u>Perspektivering</u> over eget liv og erkendelse af, at ens livsverden er historieskabt og foranderlig.	<u>Udvide forståelseshorisont ved at styrket indsigt i de rammer man er opvokset i og rundet af, for at udvide det eksistentielle åndehul og fremme beredskab overfor undertrykkende normer/idealer.</u> Perspektivering opøver samtidig en kritisk refleksiv tilgang til eksempelvis medier, der bevirker at man er mere parat til at møde eks. fakenews, eller til at spejle sin egen families værdier i andres. Formålet er frihed: frihed til at sætte sig ud over sin egen tids begrænsninger og normer → mulighed for at tænke, at det kan være anderledes og blive bedre.	Vi sætter den lokale fortælling (sted, genstand, kilde) i relation til den globale/nationale fortælling (udviklingshistorie, kanonpunkter) samt den brugerdrevne fortælling dvs. publikums egen livsverden og –erfaring. Vi har et særligt ansvar i valget af de perspektiver vi bringer i spil, det betyder at vi aktivt må forholde os til publikums livsverden og de dilemmaer, dagsordner og hierarkier der møder.
<u>Deltagelse</u> i fællesskabet ved at knytte den enkeltes livshorisont til fællesskabets fortidsfortællinger: du er en del af historie.	Fremme ontologiske sikkerhed (Giddens), dvs den oplevede eller intuitive erkendelse af høre til/være del af (belonging). Det bidrager positivt til den enkeltes mentale sundhed og trivsel og styrke den sociale sammenhængskraft, ved at skabe en dybere genkendelse, så den enkelte kan se sig selv i dét der er større en én selv; styrke identitet og tilknytning. Viden om fortiden gør os til stærkere og mere relevant samfundsdeltagere. Vi tror på, at trivsel og deltagelse hænger sammen med den frihed og erkendelse som mestring og perspektivering kan give os.	Med passion, kritik og fantasi, at skabe en begejstrende aha-oplevelse på museet, der kan give sprog for dét, der virker uretfærdigt og blik for dét, der tages for givet. Vi skal udfordre for-forståelser, overraske og spille fortidsfortællinger ind i nutidsdilemmaer.

Formidlingsstrategi for Museum Lolland-Falster 2016-2025: Gode museer skaber bedre liv

version januar 2026, opdateret maj 2024

Museum Lolland-Falsters formidlingsstrategi baserer sig på ideer fra "Museums Change Lives" (2013), udarbejdet af den engelske museumsorganisation (museumsassociation.org). "Museums Change Lives" er en orientering af museets virke, både det eksterne og interne, mod at museet skal blive mere relevant for brugerne. Det betyder, at museet i højere grad direkte skal involvere sig i brugernes liv ved at tage dem med på råd, udfordre dem, skabe debat og arbejde sammen med dem.

Dette gøres gennem, at museets brugere i højere grad skal være aktive deltagere, bidragsydere og medskabere af udstillinger og arrangementer, samt være med til at omskabe museet til et spændende, udfordrende, samtidsrelevant og dejligt sted at komme.

Museet nyorienterer sig for at blive mere relevant for brugerne. Vi ønsker at blive stederne, hvor regionens beboere kommer for at deltage, for at undersøge, for at forstå fortid og nutid, for at opleve, for at blive udfordret, for at skabe, for at møde andre og for at se sig selv. Alt sammen i en kulturhistorisk kontekst, der rækker fra istid til nutid. Museet nyorienterer sig også for at blive et bedre museum, der forstår sig selv i ønsket om at forbedre brugernes liv gennem sit virke.

Principperne for "Gode museer skaber bedre liv" er inspireret af Museums Change Lives (<http://www.museumsassociation.org/museums-change-lives>) samt andre tiltag, som The Happy Museum.

"Gode museer skaber bedre liv"

Orienteringen tager udgangspunkt i følgende 6 skarpe værdier formuleret af museet:

1. Museets formidling skal vise relevansen af museets arbejde
2. Museets brugere er væsentlige og værdifulde medspillere
3. Museet er ikke neutralt og skal være debatskaber, stille spørgsmål og skabe kritisk stillingtagen
4. Museet skal være et indbydende sted at besøge og præget af det gode værtskab
5. Museet skal tale ind i borgernes samtid og lokale forhold med nationalt og globalt udsyn
6. Museet skal være og optræde troværdigt

Gode museer skaber bedre liv skal ikke ses som en revolution, da museet allerede på mange områder arbejder indenfor dele af paradigmet, men det skal ses som en retning, der kan hjælpe til at afklare, hvorfor museet skal formidle (udover lovgivningen), og hvilke værdier der ligger til grund for museets formidlingspraksis.

Vi vil:

1. Sikre at formidlingen er relevant: Hvad skal vi formidle?

Vi ønsker at formidlingen altid er relevant ved at arbejde mere strategisk med formidling, så den altid afspejler museets arbejde både indadtil og udadtil. Vi ønsker, at formidlingen skal skabe debat, ved at vi i højere grad deltager i samfundsdebatten, samt at vi også stiller op til kritiske interviews. Vores udstillinger skal kunne perspektiveres til dagsaktuelle emner, som taler ind i nutiden og brugernes hverdag. Desuden skal vi arbejde mere med debatskabende arrangementer som f.eks. fokusgrupper, workshops og debatarrangementer.

2. Kende brugerne bedre: Hvem er det, som besøger os, og som kommer til vores arrangementer?

Vi ønsker at lære vores brugere bedre at kende. Vi vil således iværksætte indsamling og analysering af viden om brugerne med henblik på at målrette formidlingen og finde nye brugergrupper. Brugere skal have mulighed for at evaluere alle arrangementer, og museet skal systematisk evaluere arrangementer og formidling.

3. Inddrage brugerne: Hvordan kan vi arbejde sammen med brugerne?

Vi ønsker, at der i enhver formidling tages stilling til brugerinddragelse, så formidlingen udtænkes for, med og delvis af brugere. Vi ønsker en tættere kommunikation med brugerne ved at se dem som faglige ressourcer og ved

altid at vedkende os vores arbejde. Ved al formidling (også udstillinger) skal afsenderen således tydeliggøres med navn + fx billede og biografi.

4. Formidle samlingen: *Vi skal forklare, hvorfor samlingen er umistelig!*

I forbindelse med samlingsgennemgangen ønsker vi at formidle undervejs samt belyse de udfordringer, et moderne museum har med at sikre kulturarven. Det kan fx ske med en genstandsblog eller aktuel debat om skimmelproblemer.

5. Løfte udstillingsstederne: *De besøgende skal have en god oplevelse!*

Vi ønsker at styrke udstillingsstedernes æstetik, funktionalitet og professionalisering af publikumskontakten. Ved produktion af nye udstillinger ønsker vi at sikre kvaliteten ved tværfaglig kuratering samt samarbejde med en indretningsarkitekt. Vi ønsker at fokusere på, at alle udstillingssteder skal være rare steder at besøge, herunder at butik og café har det rigtige udbud til at styrke dette.

6. Indgå partnerskaber: *Vi skal samarbejde med andre om formidling!*

Vi ønsker at styrke formidlingens faglighed og regionale forankring ved at samarbejde med andre aktører og ved at tydeliggøre samarbejdet med eksisterende partnere. Vi ønsker at deltage i flere formidlingsprojekter, men vi skal være mere kritiske og stille større krav til projekterne, så vi sikrer relevansen og kvaliteten af udbyttet.

7. Være faglige: *Vi skal sikre vores troværdighed!*

Vi ønsker, at der skal være en klar sammenhæng mellem formidling, forskning og samling samt det område, museet tager udgangspunkt i. Vi vil opnå dette gennem, at der forskes i de områder, der formidles i – og at der formidles i de områder, der forskes i. Vi vil arbejde på et tæt samarbejde mellem formidlingen og samlingen. Vi vil sikre vores troværdighed ved altid at være fagligt og regionalt forankrede (men med nationalt og globalt udsyn) – også selvom vi i højere grad skal erkende, at vi er subjektive, og at vi skal kommunikere mere direkte med brugerne.

Museet som Forskningsaktør

I en tid præget af kompleksitet og usikkerhed er de genstande, kulturhistoriske data og arkiver, som findes i museets samlinger og hos museets medarbejdere, ikke blot dødt materiale. De er redskaber til at kunne forstå samtiden – og agere i den. Samlinger og arkiver bliver levende i kraft af museets opbygning af viden. Som forskningsaktør bidrager vi aktivt til den videnskabelige udvikling og til formidlingen af nye erkendelser med afsæt i vores forhistorie og historie.

Museet har en særlig position som troværdig vidensinstitution, hvilket forpligter os til at stille spørgsmål, skabe forbindelser og udfordre forsimplede fortællinger – især i en offentlighed præget af misinformation og emotionel polarisering.

Vi anerkender, at Lolland og Falster ikke kan betragtes som afsondrede lokaliteter, men må forstås i relation til større historiske og nutidige sammenhænge. Vores forskning trækker derfor tråde gennem både lokale og regionale erfaringer og nationale og tværnationale forbindelser – fra fortidens netværk til nutidens videnskabelige samarbejder.

Vores opgave er at facilitere menneskers evner og lyst til at tænke med historien og dermed blive klædt bedre på til at forstå nutiden og tage ansvar for fremtiden. Museet bidrager med perspektiv, kontinuitet, kritisk og kompleks viden i en verden under hastig forandring.

Forandring og kontinuitet har altid præget menneskets liv – fra landskaber og teknologier til værdier og handlemønstre. Som museum undersøger vi disse forandringer, deres årsager og konsekvenser, og sætter dem i relation til nutidens udfordringer.

Kommunikationen mellem mennesker – på tværs af tid og rum – har altid været afgørende for at skabe forbindelser og udvikling. Gennem vores forskning i fortiden kan vi spore, hvordan ideer og konflikter opstod, blev formidlet og forandrede sig over tid.

Museet er en forskningsinstitution med rødder i nysgerrighed, faglighed og samfundsansvar. Vores egen identitet formes af vores arbejde med at forstå menneskers livsvilkår – historisk og aktuelt.

Som forskningsaktør arbejder vi for at generere ny viden, der nuancerer og udfordrer eksisterende forståelser af menneskelig adfærd, forandring og samspil. Kommunikation er en integreret del af forskningsprocessen – både i samarbejdet med fagfæller og i mødet med offentligheden.

menneskets relation til omgivelserne gennem tid	tværfagligt med arkæologiske, historiske, økologiske, og andre kulturvidenskabelige perspektiver	bidrager som en mosaiksten til en samlet fortælling, der gradvist tegner et mere nuanceret billede af fortidens kompleksitet og betydning for nutiden.
Skabe tryghed i fakta gennem klar og faglig forankret <u>kommunikation</u>	Vores arbejde bygger på aktuel, videnskabelig forskning. Vi formidler åbent, hvad vores tolkninger bygger på, og deltager aktivt i den internationale forskningsverden gennem egne projekter og samarbejder.	Vi positionerer os i de faglige arenaer, vi er en del af, ved at gøre vores forskning tilgængelig for kolleger og samtidig være åbne for kritiske blikke udefra. Vores større forskningsprojekter er forankret i nationale og internationale netværk, og vi formidler resultater via konferencer, publikationer og debat – både inden for og uden for museumsverdenen.
Gøre fortiden til en integreret del af samfundets <u>identitet</u>	Vi forankrer vores forskning i konkrete steder og temaer i landskabet og deltager aktivt i den offentlige debat med historiske perspektiver, der skaber sammenhæng mellem fortid, nutid og fremtid.	Vores forskning tager afsæt i lokale emner og fund, men ses i en international ramme. Kildebaserede studier danner grundlag for at belyse Lolland-Falsters forbindelser og særtræk i fortiden – og deres betydning i dag. Vi arbejder for at rette blikket mod fremtidens samfund med en bevidsthed om de historiske rødder, vi står på.

Vision	Strategi	Handlingsplan
Skrive historien om <u>forandring</u> i den fysiske og immaterielle kultur og dermed bidrage til en dybere forståelse af	Vores projekter og forskningsindsatser er tæt forbundet med museets indsats og den egen vi er en del af. Vi arbejder én- og	Vi udvikler projekter med fokus på foranderlighed – i samtidige (synkrone) og historiske (diakrone) perspektiver. Hvert projekt